

Soproni József (Sopron, 1930. október 4. – Sopron, 2021. április 24.) a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és Erkel-díjas zeneszerző, zenepedagógus.

Sopronban, szülővárosában tanult zongorázni már hatéves korától, tizenkét évesen – titokban – már komponált is. A Széchenyi Gimnáziumban érettségizett. 1949-ben felvették a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol Viski Jánosnál tanult zeneszerzést. Diplomáját 1956-ban szerezte meg.

1957-től 1972-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában zeneelméletet, majd zeneszerzés tanított. Közben, 1962-től a Zeneakadémián is oktatott, 1968-tól docensként, majd 1974-től egyetemi tanárként. A főiskolán ellenpontot, zeneszerzést, majd transzponálás-partitúraolvasást tanított. 1984-ben rektorhelyettes, majd 1988-tól két cikluson át, 1994-ig az egyetem rektora. Az ő idején jött létre a csembaló tanszak, kezdődött a jazz oktatása, és a vidéki tanárképzőkben négy évre emelték a képzési időt. Jelenleg professor emeritus az Alkotóművészeti és Zeneelméleti Ismeretek Tanszékének zeneelmélet szakcsoportjában. 1992-ben alapító tagja volt a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiának. Műveiből több rádió- és hangfelvétel készült, főleg a Hungaroton kiadásában.

Zeneszerzői ars poeticáját így fogalmazta meg: „Annak a műnek van létjogosultsága, amelyet csak az írhatta, aki írta. Csak annak a műnek van létjogosultsága, amelyben teljes hitelességgel megjelenik az alkotó. [...] Én csak annyit tehetek, hogy személyiségemet teljes mértékben átengedem a komponálásnak. Műveim csak belső szükségességéből születnek, akkor is, ha esetleg megrendelésre dolgozom. [...] A zene okozzon örömet, ahogy ez évszázadok során működött. Amikor „szép” zenéről beszélek, nem gondolok stílusra, de hitelesen gondolkodó alkotó személyiségekre.”

Munkásságát több elismeréssel, kitüntetéssel, többek közt 1974-ben Erkel-díjjal, 1999-ben Kossuth-díjjal, Bartók–Pásztory-díjjal és kiváló művészi címmel, 2000-ben szülővárosa, Sopron megyei jogú város díszpolgári címével, 2020-ban pedig a Nemzet Művésze díjjal ismerték el. A Szent Mihály-templomban vettek végső búcsút Soproni József, Erkel- és Kossuth-díjas zeneszerző-zenepedagógustól. Sopron díszpolgára, és a Nemzet Művésze díjjal is kitüntetett zenész kilencven évesen hunyt el. A gyászmisét Veres András győri megyéspüspök celebrálta.